

Таблиця 2

**Вплив тривалого застосування добрив на фракційний склад білку
ярої пшениці, %**

Варіант дослідю	Білок, %;	Фракції азоту, %			
		5% K ₂ SO ₄	70% C ₂ H ₅ OH	0,2% NaOH	Сума вилученого азоту
Контроль	14,8	0,36	0,6	0,43	1,39
Післядія 30т/га гною-Фон	16,4	0,4	0,62	0,49	1,51
Фон+P ₈₀	16,0	0,42	0,64	0,53	1,59
Фон+P ₈₀ K ₈₀	16,5	0,46	0,65	0,57	1,68
Фон+N ₈₀ P ₈₀ K ₈₀	16,7	0,47	0,79	0,59	1,85
Фон+N ₁₁₀ P ₁₂₀ K ₁₂₀	17,2	0,48	0,85	0,64	1,97
N ₈₀ P ₈₀ K ₈₀	16,7	0,46	0,78	0,57	1,81

Література:

1. Новиков Н.Н. Белки зерна пшеницы и формирование качества урожая: Автореф. дис. д-ра биол. наук. М., 1995. 62 с.
2. Ерошенко, Ф.В. Особенности фотосинтетической деятельности сортов озимой пшеницы / Ф.В. Ерошенко. Ставрополь, 2006. - 198 с.
3. Иванов Н.Н. Методы физиологии и биохимии растений. М.-1968.-128 с.
4. Мосолов И.В., Воллейдт Л.В. Влияние доз, соотношения азота и фосфора на обмен веществ, урожай и качество зерна ярой пшеницы.- Физиология растений.-т.9.-№2.-1962.-С. 45-57.
5. Княгиничев М.И. Биохимия пшеницы.-М.-1951.-205 с.
6. Кудзин Д.К., Мельниченко В.Ф. Влияние отдельных приемов на белковость зерна пшеницы в условиях степи УССР.- Сб.: Вопросы улучшения качества с.-х. Продукции.-Вып.1.-К.:1960.-С. 20-33.

Стаття відправлена: 09.06.2017 р.

© Кудрявицька А.М.

ЦИТ: ua117-077

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-06-5-077

626.87:631.432.1

Мозоль Н.В.

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ДРЕНАЖНИХ СИСТЕМ ПРИ РЕГУЛЮВАННІ
ВОДНОГО РЕЖИМУ ОСУШУВАНИХ ЗЕМЕЛЬ**

*Інститут водних проблем і меліорації НААН
Київ, вул. Васильківська 37, 03022*

Mozol N.V.

MODERNIZATION DRAINAGE OF WATER REGIME DRAINED LAND*Institute of water problems and land reclamation NAAS**Kyiv, str. Vasylykivska 37, 03022*

Анотація. Обґрунтовані напрями реконструкції та технічної модернізації діючих дренажних систем зони Полісся України для їх ефективної експлуатації в сучасних умовах господарювання. Запропоновано модульний принцип диференціації роботи систем з децентралізованим управлінням рівня ґрунтових вод на кожному модулі, обладнаному гідрорегулятором та методика розрахунку їх оптимальних параметрів в залежності від рельєфних умов осушуваної території.

Впровадження запропонованого методу експлуатації дренажних систем дозволить ефективно використовувати понад 1,1 млн. га наявних осушуваних земель гумідної зони України.

Ключові слова: рельєф, регулювання водного режиму ґрунту, гідрорегулятор, дренажна система

Abstract. The directions reconstruction and technical modernization of existing drainage zone Woodlands of Ukraine for their effective use in the modern business environment. A modular approach to differentiation of systems of decentralized management of groundwater in each module equipped hidrorehulyator and method of calculation of the optimal parameters depending on the conditions of relief drained area. Implementation of the proposed method of operation of drainage systems allow efficient use of more than 1.1 mln. Ha of available land drained humid zone of Ukraine.

Keywords: relief, soil water regime, hidrorehulyator, drainage system

Вступ. Ефективність використання 3,2 млн. га існуючих осушуваних земель на фоні змін клімату та наявності численних землекористувачів залежить від конструктивної досконалості інженерного комплексу меліоративних дренажних систем [1], технічного стану внутрішньогосподарської мережі [2], рівня оперативності управління процесами водорегулювання в каналах і колекторах [3], а також рівня експлуатаційного обслуговування даних систем.

Відновлення ефективної експлуатації меліоративних дренажних систем, як обов'язкової передумови забезпечення використання потенціалу наявних осушуваних земель належить до числа пріоритетних завдань, що можуть бути вирішені шляхом реконструкції та модернізації існуючої інженерної інфраструктури цих систем [4].

Метою роботи є обґрунтування напрямів реконструкції та технічної модернізації діючих меліоративних дренажних систем Полісся України для їх ефективної експлуатації в сучасних умовах господарювання.

Результати досліджень. Технічний стан внутрішньогосподарської мережі, яка знаходиться на балансі місцевих органів самоврядування, через збиткову діяльність більшості землекористувачів та обмежене фінансування для виконання експлуатаційних робіт, знаходиться у незадовільному стані і

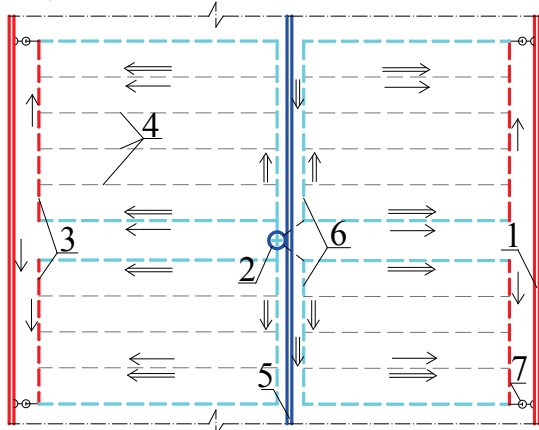

потребує суттєвої модернізації технічними засобами для регулювання водного режиму на осушуваних землях.

Основним недоліком конструкцій вказаних систем є те, що вони працюють циклічно: відведення зайвої води з осушувального масиву чергується з подачею її на зволоження через відповідне зниження або підпір русловими шлюзами рівнів води в магістральних та бічних каналах. При цьому безповоротно відводиться майже весь весняний і літній зливовий стік, який неможливо зарегулювати. Характерною особливістю водно-повітряного режиму ґрунтів на меліорованих територіях при вказаній роботі систем є надмірне перезволоження рівнинних безуклонних ділянок і затоплення понижених елементів рельєфу при відносно сприятливих водно-повітряних умовах на підвищених ділянках рельєфу.

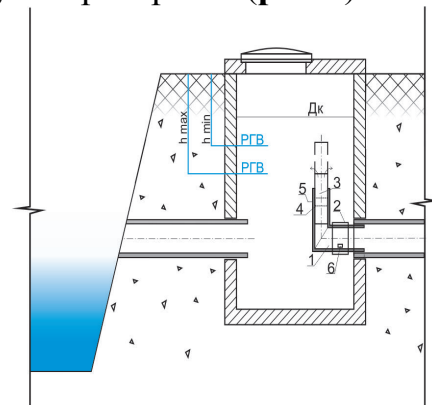
З метою усунення конструктивно-технологічних недоліків на діючих меліоративних системах та відновлення працездатності їх внутрішньогосподарської мережі запропоновані типові схеми конструкцій дренажних систем модульного принципу експлуатації з децентралізованим управлінням рівня ґрунтових вод (РГВ) на кожному модулі та методика розрахунку їх оптимальних параметрів в залежності від рельєфних умов осушувального масиву.

Модуль осушення з роздільною регулюючою мережею (рис. 1) має відокремлені дренажні та зволожувальні колектори, скидний та зволожувальний канали та обладнаний гідрорегулятором рівня (рис.2).

1 - скидний канал; 2- водорегулювальний вузол;
3 – дренажний колектор; 4 – дрени; 5 -
зволожувальний канал; 6 – зволожувальний
колектор; 7 – регуляційний колодязь

Рис. 1 Модуль осушення з роздільною регулюючою мережею

1 – корпус; 2 – запірний орган; 3 – труба;
4 – ущільнювальне кільце; 5 – фіксатор;
6 – випускний отвір

Рис. 2. Гідрорегулятор рівня ґрунтових телескопічного типу

Зволожувальні колектори (в кількості від 2 до 4 штук) зводяться в один регулювальний колодязь, обладнаний гідрорегулятором РГВ. Дренажні колектори в гирлі оснащені регуляторами підпору.

Встановлено, що площі типових модулів осушення складають від 2 до 20 га в залежності від похилу поверхні землі (рис. 3).

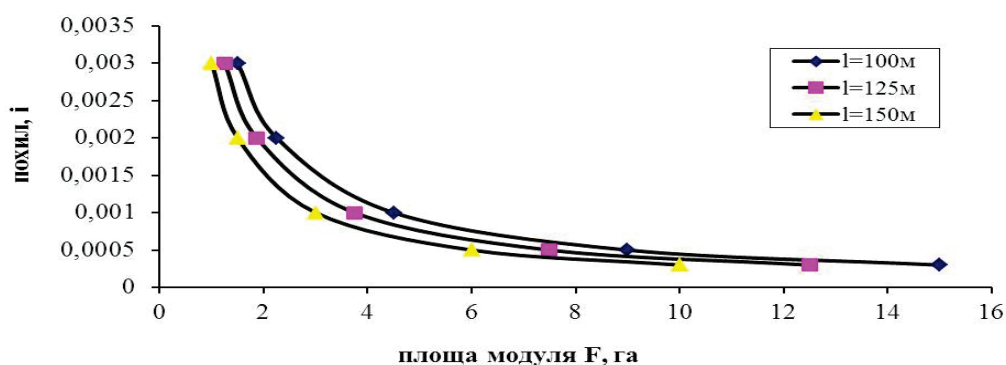

Рис. 3 Графіки залежності площі модуля від похилу поверхні землі та довжини дрен

Висновки. Впровадження у виробництво дренажних систем модульного типу забезпечить безперервне регулювання рівня ґрунтових вод на окремих модулях, підвищить рівень оперативності в управлінні водним режимом, забезпечить економію водних та матеріальних ресурсів, експлуатаційних витрат, а також охорону вод від забруднення в річках-водоприймачах та підвищення продуктивності осушуваних земель.

Література:

1. Коваленко П. И. Реконструкция мелиоративных систем / Коваленко П.И., Чалый Б.И, Тышенко А.И. – К.: Урожай, 1991. – 168 с.
2. Мозоль Н.В. Методика проведення натурних обстежень та оцінки технічного стану мелиоративних систем гумідної зони / Мозоль Н.В. – К.: Компринт, 2015. – 28 с.
3. Мозоль Н.В. Регулювання водного режиму осушуваних земель Західного Полісся // Вісник аграрної науки. – 2017. – №4. – С. 70-73.
4. Концепція ефективного використання осушуваних земель гумідної зони України (наукові засади) / За редакцією академіка НААН Ромащенко М.І. – К.: ЦП «Компринт», 2015. – 22 с.

Стаття підготовлена в рамках Програми ПНД НААН 05 «Наукові основи та технології сталого використання водних ресурсів і меліорованих земель»

Стаття відправлена: 9.06.2017 г.

ЦИТ: ua117-089

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-06-5-089

УДК 632.937:579:634.8(477)

Феделеш-Гладинець М.І., Каліка Б.М.

**ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ ВІНОГРАДУ ВІД ШКІДНИКІВ З
ВИКОРИСТАННЯМ МІКРОБІОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ В УКРАЇНІ**

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
вул. Героїв Оборони, 13, Київ, 03041, Україна*

Fedelesh-Gladinets M.I., Kalika B.M.

**ECOLOGIZATION OF VINE PROTECTION FROM PESTS WITH USING
MICROBIOLOGICAL PREPARATES IN UKRAINE**

*National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine,
Kyiv, Heroyiv Oborony, 03041*